

AURORA SOCIAL

Setmanari defensor dels interessos del Treball

Les comunicacions a la Redacció s'han de rebre lo més tard el dilluns.

No's tornan els originals.

REDACCIÓ Y ADMINISTRACIÓ

CANUDA, 15, 1.er

Hores de Redacció: de 5 a 8 de la tarda
Aparat de correus núm. 26

Espanya, mitj any 1'50 pts., per corresponal 1'75—Estranger, mitj any 2 francs, per corresponal 2'75

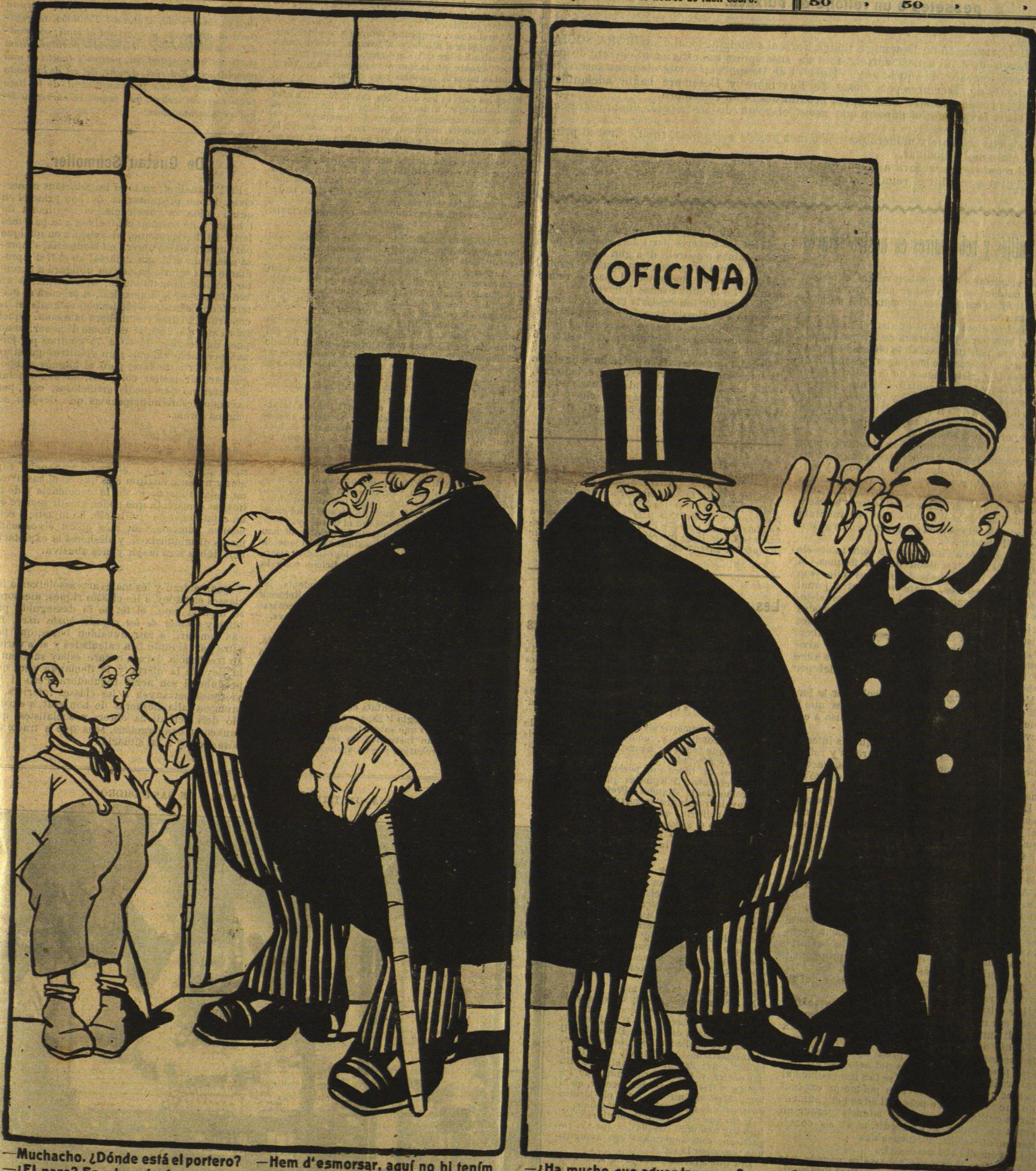
Número solt 5 céntims.—Paquet de 25 números para la venda 75 céntims

Pagos a la bestreta. Poden enviarse sellos de correu y tota classe de lletres de facil cobro.

Preus pels corresponals propagandistes

5 números 7 pessetes semestre

25 . . . 30 . . .
50 . . . 50 . . .

—Muchacho. ¿Dónde está el portero?
—¿El pare? Es a buscá pá.
—Su obligación la tiene aquí. ¿Así cumple con su deber? ¿Faltando á la portería?

—Hem d'esmorsar, aquí no hi tenim pá, y...
—¡¡Sapos y culebras!!
—(¡Quin senyó més rabiut!)

—¿Ha mucho que aguardan esos?
—Unos una hora, otros menos. Lus mas s'han largau cansaus d'esperar y porque non les iba a llegar el turno antes de cerrar el despachu...
—Que ya va siendo hora...

—Por clertu que se fuerun echandu sapos y culebras.
—¡Caramba! ¿pues qué se han figurado? ¿que tiene uno que estar siempre á su disposición?

Sorteig de regalos pels subscriptors

1.º regalo: Podrán escullir entre:

Una màquina de cosir Wertheim.

Un llit y somier pera una persona, un armari pera roba y sis cadires.

Un llit y somier pera matrimoni y un armari.

2.º y 3.º regalos: Podrán escullir entre:

Un armari pera roba.

Un llit y somier pera una persona.

Mitja dotzena de cadires.

Un rellotje de paret.

4.º, 5.º, 6.º, 7.º, 8.º, 9.º y 10.º: Imposició a la Caixa de Estalvis de 20 pesetes o un rellotje de butxaca.

El diumenge 15 de Desembre tindrà lloc el sorteig al local d' AURORA SOCIAL. Tenen dret a aquest sorteig tots els subscriptors qu' estiguin al corrent de pago del segon semestre de aquest any, el dia 14 de Desembre, y tots els nous subscriptors que ademés de suscriures pels mesos de Novembre y Desembre hagin adelantat el pago del primer semestre de 1908, pel proxím dia 14 de Desembre.

Si surt favorescut el número que porta el rebut de suscripció, donará dret a la opció de un dels premis.

Si sortís un mateix número per dos o mes premis solsament, tindrà dret al primer premi que surti adjudicat.

El regalo se entregará a aquell que porti el rebut.

El dret a recullir el regalo caducarà el 31 de Mars de 1908.

Els mitjers y rebassaires en nostres vinyes

Els propietaris que no han volgut o no han pogut cuidar ses vinyes per administració directa les han entregades en mans dels mitjers y rebassaires.

Nosaltres diem mitjé al que ha rebut del propietari una terra ja plantada de vinya empeltada sobre peu americà, ab la obligació de cuidar-la a us y costum de bon pagès, posanthi tots els treballs y gastos menos de la meitat del sofre y sulfat y tota la contribució que paga el propietari, quedantse mitjé y propietari cada hu ab la meitat dels fruits. En el tracte no's fixa la duració, podent cada any rómprer cada una de les parts, si li acomoda.

El rebassaire, per lo regular planta de vinya la terra que 'l propietari li entrega, hi posa els adobs, els jornals y dos tersos del sofre y sulfat, y dona al propietari una part dels fruits (generalment el ters). Aquet paga els peus americans, l' empeltar, un ters del sofre y sulfat y la contribució. En el tracte solser per quaranta anys, que li servequen de garantia dels gastos que fa al plantar.

Com siga que a Catalunya no son molts els propietaris que 's cuiden de ses finques, la gran massa de pagesos de nostres viles son mitjers o rebassaires, anant solsament a jornal una que altra temporada del any. Aquest sistema ha portat grans ventajetes socials a nostra regió; el jornalier a seques ab prou feynes existeix, tothom es mitj propietari ab la llibertat, amplitut, benestar y dignitat que aixó dona, y els odís d' una classe contra una altre no han tingut rahó de ser, ab benefici per tothom.

Mes aquesta organització agrícola, per la forma que se li dona, té grans defectes que l' amenassan de mort y que ja 's comensa a entreveure.

Aquestos defectes deriven de que 'ls interessos dels propietaris y els dels parcers y rebassaires, tal com s' acostumen a fer els tractes, no son armónichs, es á dir que lo que convé als uns no convé als altres.

La part que cull el propietari está principalment gravada per la contribució y pel interés del capital terra, y com aquestos gastos son sempre 'ls mateixos, sia la que 's vulga la cullita, a n' ell li convenen els cultius intensius com més millor, mentres que la poca producció l' arruina.

Aquestes produccions intensives no convenen al parcer o rebassaire, perque s' han d' obtenir a forsa de jornals y abonos qu' ells 'ls tenen de posar tots sencers y del que se n' aprofitat 'l propietari. Lo mes convenient pera aquestos es obtenir la cullita que 'ls fa falta cuidant molta terra, que la posa 'l propietari, ab el mínim de gastos per part seva.

Aquesta antítesis entre 'ls interessos del un y del altre salta donchs a la vista.

Per altra part els cultius intensius se fan cada dia més necessaris. La baixa del preu del ví y l' augment de gastos que cada dia exigeix el cultiu de la vinya per rahó de ses malures, feu necessari reduir el preu de cost al més petit possible, lo qual sols pot assolirse ab fortes produccions. Aquestes se fan impossibles al parcer y rebassaire, no sols pel motiu exposat de que tot ho ha de posar ell aduc pera augmentar la cullita del amo, sino ademés perque no conta ab capital, ni ab crédito, ni ab els coneixements teòrichs indispensables.

Creym donchs necessari:

1.º Que 'l parcer o rebassaire pagués per cada hectàrea de vinya una quantitat fixa equivalent a la meitat o al ters de la contribució y del interés del capital terra: axó podria montar de cinch a deu duros l' any per hectàrea, o una quantitat més xica pels rebassaires que han plantat la vinya.

2.ºn Que 'l propietari en compensació pagués les dos terceres parts dels abonos y posés les màquines o aparells d' algun valor.

3.º Que 'l propietari bestregués el capital que tingues de menester el pagès, reintegrantse 'l o la cullita sense interés.

4.º Pera fer innecessaria la condició anterior, que 's fundessin associacions cooperatives pera la compra de abonos y material agrícola, que fossin ensempls associacions d' instrucció pera 'ls petits agricultors.

Creym que sols aixís se podrá impedir el que 'ls actuals parcers y rebassaires, a la llarga, caiguin en la miserable condició de tristos jornalers, veritable desgracia pera ells y pera l' estat social de la pagesia catalana.

JUST.

Tres condicions vitals son necessaries pera 'l benestar y la felicitat dels que viuen del treball: la 1.ª es la fe en la Justicia eterna y la obediencia a ses lleys; la 2.ª es una inteligencia cordial entre 'ls patrons y 'ls obrers; la 3.ª es una veritable proporció entre 'ls beneficis y 'ls salaris, de manera que tots dos, el patró y l' obrer, s' arribin a convencer de que llurs interessos son comuns y llur prosperitat inseparable.

MANNING.

Les masses inconscients y 'ls vividors politichs

Sembla que ningú com els treballadors hauria d' estar més interessat en aplicarse al estudi de les qüestions socials y en cooperar ab llur esforç constant a la solució de les mateixes.

Donchs en la nostra Espanya son en majoria els treballadors que 's retrainen d' aquell estudi y d' aquell esforç.

Se tracta de remeyar els mals del proletariat, de millorar sa condició; y, no obstant, son molts els proletaris que tenen en aquest punt una ignorancia crassa y afectada.

Oferiulus un libre o un periódich que tracti serenament d' aquestes qüestions. No 'l volen llegir siquera. Prefereixen una novela romántica o zolanesca, un periódich politich, qualsevol fulla que mercadeji ab el suceso del dia, ab el crimen de anoche, ab l' escándol públich número cent, y ab la baralla personal, número mil y una.

Prou que la coneixen aquesta psicologia de les multituds els que 's valen de les masses com d' un escambell de l' ambició política o com d' un instrument de humana explotació. Pera distreure la atenció de molts obrers d' aquelles qüestions que més deuriem conèixer y dels interessos que 'ls atanyen més d' aprop, com saben agullonar les baixes concupiscencies!

Es la cosa més facil del mon.

No mes se necessita molt desvergonyiment y una mica d' eloquencia. El prometre no fa pobre. Y es l' article més barato: no costa cap diner. Es molt facil parlar als treballadors decapussarho tot, d' incendiarho tot, y arreu se 'ls fa la promesa del Paradís terrenal, que diu que florirà y fructificarà demunt de les ruines y les cendres del incendi, en el breu plasso de un dia, com els jardins encantats de que parlan les rondalles.

Y diu que aleshores tothom viurà felis, trempat com unes Pasquies, y que 'ns repartirem com a germans ben avinguts una poma per la set.

Diu que aquesta poma ja no será may més la poma de la discordia, com si 'ls homes no fossin sempre 'ls mateixos o poguessin canviar de naturalesa!

Aquest somni tan utòpic té, no obstant, el poder de sugestionar a molts treballadors. Y mentres tant el temps passa, pero

el felis aleshores no acaba may d' arribar. Y aquestos pobres obrers no se 'n recordan de que 'l temps es la cosa més preciosa y la més irreparable.

Y mentres se pert el temps que no 's pot recuperar, la immensa majoria dels treballadors se negan al esforç, sempre en atenció y en operació, que suposa l' estudi de la qüestió social, l' observació de la realitat, la ordenació del present a la conquesta lenta, pero perseverant, del esdevenidor.

Quantes experiencies desde l' any 35 y desde les promeses de la Gloriosa y de la Internacional! Pero les masses inconscients no 's desenganyen may, no prenen may escarment.

Y mentrestant de la seva pell se deixan fer les corretges ab que 'ls van fuetejant tots els falsos redemptors. Y mentres se van buydant les butxaques dels obrers, els directores d' orquesta van omplenant les seves.

Les masses inconscients no veuen més que 'l «papu» del antipatriotisme, del antimilitarisme, del anticlericalisme... de qualsevol altre anti y qualsevol altre isme que 'ls posan devant dels ulls els falsos redemptors, pera desviar la responsabilitat del desgavell social y pera concentrarla en eixa nova mena de acumuladors que tenen la ventatja de presentar desde lluny un bulto ben llampanant, com els espanta-uccells, y d' altra banda prou ample pera cubrir les espalltes dels explotadors y vividors politichs.

Aquestos ray, se quedan sempre a xopluch, encara que plugi a bots y a barrals, encare que 's desbordin l' Ebre y l' Cardener, el Llobregat y l' Segre, encare que la fam devasti les campinyes y delmi la miseria 'ls pobles y les ciutats.

Fan l' ofici de cigales que canten vora del riu sobre les canyes buydes. No saben fer altra cosa que baladrejar, acusar y criticar. La llur tasca es merament oratoria, purament declamatoria.

Son esperits negatius, que fan eternament la oposició y no saben col·laborar en altra obra que en la de destruir.

Quan la societat lo que necessita pera millorar, reformarse y reconstituirse, es l' instint previsor de les formigues, l' ordenada activitat de les abelles, la sollicita constancia de les aurenets, la defensa solidaria dels castors.

Aixís es com se prevenen y se repara els mals.

El mes gran enemich de les obres socials es el parlamentarisme, oratori y periodistich, posats al servey dels exclusivismes sectaris y politichs.

Aquestos oradors y gazetillers han arribat a incrustar en els cervells vulgars el prejudici estúpid de que del camp contrari no 'n pot eixir res de bó, que allí 's congrian totes les tempestats y s' hi amagan els focos de totes les infeccions.

Si un enemich politich o religiós diu una veritat o fa un acte bó, s' ha de rebutjar, perque vé del enemich, y ells senten com a principi que se l' ha de combatre a foch y sanch, per sistema, perque no pensa com ells en altres ordres d' idees. Ells son els que monopolisan la veritat y l' dret. Ells tenen empaquetada en una fulla de diari la farmacopea social.

Y si arriba un moment en que 'l poble s' impacienta y comensa a obrir els ulls; si arriba un moment en que algú s' atreveix a queixarse en alta veu: No 'ns doneu més que paraules y lo que 'ns falten son obres; els caps de colla s' afanyan a ofegar aquesta veu y calumnia y expulsan a aquell que s' ha atrevit a demanarls comptes.

Y per distreure a les masses, apelan als recursos de que sempre s' han valgut els vividors politichs. Distreuen l' atenció del vulgo inconscient ab joguines efectistes o ab aments picants, que encenen les passions y enfosqueixen el bon seny.

Ells ho saben prou bé que la llibertat que han deixat a les masses no es realment altra que la llibertat de morir-se de fam, pero logran distreure la ab la riulla grassa de la impudicia o ab la blasfemia impotent de la desesperació.

Aquestes masses ignorants y inconscients, jamay ajudaran a fer avenसर un pas la Reforma social, el millorament de les costumes que necessàriament ha de precedir a la millora de les lleys.

Per sort aquestes masses no son pas tot el poble. En el poble hi ha sempre una part sana, dotada de bon sentit. Y a ella pertanyen en nostra Catalunya aquells obrers que no volen ser confosos ab els moltos, aquells que están convenuts de que ri-hent o renegant no s' adoba res, de que badant en els clubs o esperant assentats en els banchs de les tabernes, no s' arregla l' Espanya ni la Societat.

Aquestos obrers que saben pensar per si mateixos que procuran instruirse en les qüestions socials, que no rebutjan per un apriorisme sistemà-

tich el concurs generós de tothom, fins dels enemichs quan ho son de bona fe, el de totes les persones de recta intenció y bona voluntat, necessari pera assolir lenta y segurament les millors socials; aquestos obrers atents y aplicats, conscients y laboriosos, inteligents y cultes, honrats y tolerants, sobris y forts, educats y progressius, en una paraula, homes de be de debó, homes civilisats, homes redimits del embrutiment dels esclaus y dels selvatges, homes que estimen lo que val la llibertat y la dignitat del esser racional, aquestos treballadors son els millors amichs del nostre setmanari. En ells tenim posada la nostra confiança d' elevació moral y material, de millora social de la democracia catalana.

CLARIS

A la Junta de Reformes Socials

Cridem l' atenció de la Junta local de Reformes Socials sobre les infraccions que molt sovint se repeteixen en aquesta capital; puix no son solsament no poques botigues y altres rams que infringeixen la Lley del Descans dominical, sino que avuy creyem convenient concretar més citant el fet de que en una obra en construcció, al cim del Tibidabo, se treballava el diumenge prop-passat al mati; ab escandol dels concurrents a tan hermós paratge. Citem particularment aquest cas, perque 's tracta de una reincidencia. Esperém, donchs, del zel de la Junta de Reformes Socials pel compliment de les lleys protectores del treball, que 's posará correctiu degut a l' esmentat abus.

De Gustau Schmoller

En l' actualitat, en totes les relacions comercials, devem preguntarnos de bon principi en quin mida la conciencia, el sentiment de l' honor y les costumes còhibeixen a la part més forta. El fabricant que, si existeix en qualque part una població obrera en la miseria, s' apressa a establir allà una sucursal ab el fi d' aprofitarse dels salaris baixos qu' obligará a acceptar, comet una mala acció; al contrari, es un benefactor de la humanitat, si procura al mateix temps auxiliar aquelles pobres gents, si 'ls construeix cases y si millora la escola. Aquet fabricant els dirá, si es home d' honor: jo no puch darvos més de 60 a 75 céntims per jornal, pero aixó val més pera vosaltres que si us deixés morir de fam; pero si hagués qui pogués trobar millor colocació, no deu tractar de reténir-lo per medis artificiosos, com, per exemple, ferlos anticipacions que després no puguen tornar.

La injusticia existeix ja en germe sempre que 'l més fort no está guiat per altra consideració que per lo de l' afany de ganancia. Eix afany no será lleítim més que en el cas d' estar baix la inspecció de la conciencia y de la llealtat comercial, que poden existir sempre en un estat donat de civilisació. La injusticia econòmica augmenta tant més, quant eixos sentiments disminueixen, y aleshores la explotació dels débils será major y més abusiva.

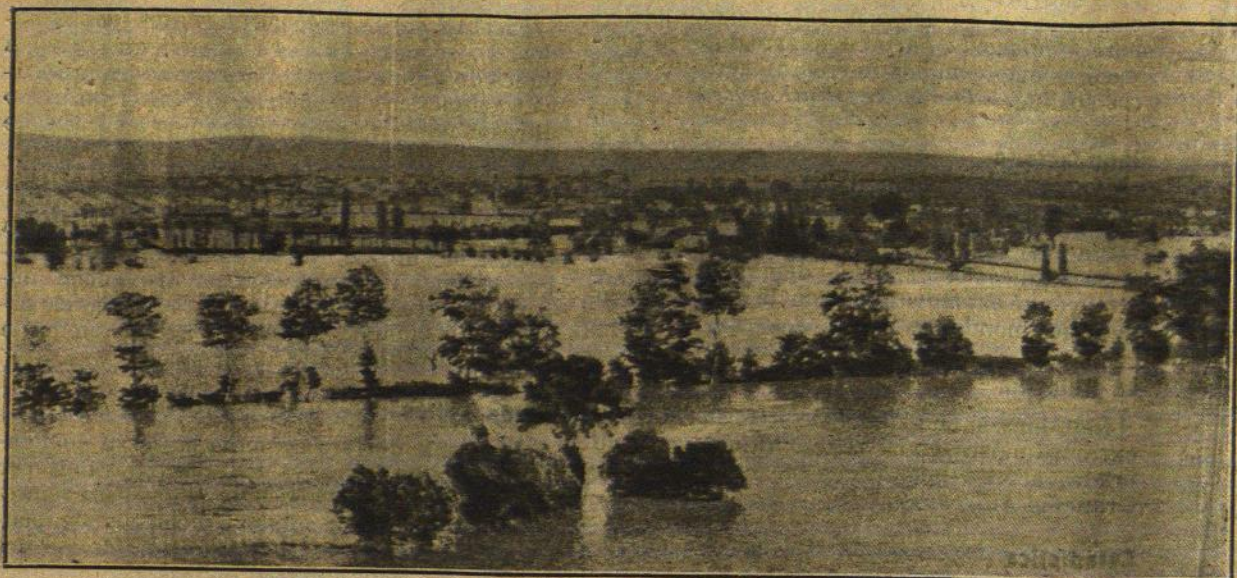
Quan el frau y les males arts assoleixen a les classes elevades, a les classes riques, aleshores se 'n parla molt: el fet se fa desseguida públich y les més de les vegades basta aixó. En cas contrari, s' introduueixen bases, que per altra part si están ben calculades y si s' varien ab freqüencia deixen encare espay suficient a la llei de la oferta y la demanda pera que produueixi son acció reguladora. Pero si les víctimes pertanyen a les classes inferiors, la premsa calla aleshores de bon grat, a excepció dels periódichs obrers y socialistes, que cauhen en exageracions, sens que 's tracte de posar remey a tal situació.

BARCELONA.—INSTITUT AGRICOL CATALÁ DE SANT ISIDRO

Exposició de fruits tardorals

LES INONDACIONS A FRANSA

El pla de Roanne (Loire)

Els minaires del mon

Les darreres estadístiques publicades sobre l' número d' obrers que treballen en les mines, el fan ascendir a 3.644.896, repartits de la manera següent en els diferents països:

Gran Bretanya i Irlanda...	974.634
Alemanya...	814.352
Estats Units...	607.069
Rússia...	344.255
Fransa...	322.536
Austria-Hungria...	225.371
Japó...	163.530
Altres països...	192.669

En Naci y D. Ignaci

En Naci, com li deyen, ja ho era ben bé d' aixurit, i n' proba d'això que'l mecànic de la fàbrica en que treballava no deixava de cridar-lo tot sovint per consultar-li les dificultats que's presentaven dins de la feyna pel funcionament dels telers. Primer com un esparrech, bellugadís, xerrayre, alegre, sempre n' tenia una para dir; bon xicot, y estalviador en tanta de manera, que no hi havia modo de ferli treure de la butxaca ni una malehida pesa de cinch céntims, perquè tot el seu afany era arribar a rích, y aquest pensament el tenia tan subjugat que l' arrossegà fins a la més brutal avarícia. ¡Oh! ¡quan seré rích! ¡quan no hauré de treballar! ¡quina taula! ¡quina vida!

Un dia deixà en Naci de ser treballador de la fàbrica per convertir-se en amo de una quadra de telers en una de les poblacions properes a ciutat, y fills de la mare! al cap d' un any ja no l'hauríau conegut; seríu com qui n' hi passa alguna de grossa, mes que callat, mut; caminava ab un aire y posat de personatge important que ni mirava ni tampoch pot ser hauria vist als companys que un any enrera per primer saluto li haurien empalmat una clatellada de sogra enrebenxada; pero havien de saber que ja no era en Naci, ¡qué's cas! L' amo de la quadra dels telers era conegut per el senyor Don Ignaci.

Amunt, amunt, l' home s' anava enfilant com les carbasseres; la quadra s' engrandí; de una n' vingueren dugues, de dugues tres, y passats alguns anys ab els guanys recollits la grandiosa fàbrica de D. Ignaci... s' alçà majestuosa per demunt de totes les altres, quedant per ses proporcions y per la perfecció de sa maquinaria a la primera ratlla de la fabricació de la terra.

En mitj de tantes ganancies, en els negocis, y ab els molts mils duros que per dot li havia aportat la filla d' un altre acaudalat fabricant a la qual havia pres per esposa, una grossa perduda havia experimentat D. Ignaci... ¡Pobre senyor! havia perdut la memoria ab tanta de manera, que no's recordava de les engunies que ell mateix havia passat quan no tenia més medi pera viure que afanyar el jornal de cada dia. Havia oblidat el rigor ab qu' eren tractades les faltes de sos companys de treball qu' en mitj de la feyna y pensant pot ser ab la esposa, el fill o l' pare que havien dextat jeyent a casa, retuts al llit per cruel malaltia, queyen en alguna distracció; no tenia, no, ja memoria d' aquells majordoms poch escrupulosos y qui sab si de la crápula de son antic amo, o de son fill que ab ses mirades, ses paraules y pot ser sos fets... feyen la desgracia d' aquelles pobres noyes, filles del poble, germanes d' ell mateix, que havien cercat en la fàbrica son redós y aliment.

¡Pobre D. Ignaci! ell que tant havia criticat y fins malehit al fabricant que tenia prou poca... diguemne delicadesa de dexar morir miserable, pobre y abandonat de tothom al mitj del carrer al vell obrer que perdudes les forces o la salut ja no podia mourer el teler del amo, ell mateix, com que no tenia memoria, sens cap escrúpul dexà cessant al pobre Mingo, aquell vell venerable que havia sustret d' un altre amo conexas son valer, fentli temptadores promeses, pera que li servis d' escambell. ¡Y qué trista es la perduda de... la... diguemne memoria!

Aquell home ambiciós per essencia havia al últim de sa vida aplegat el seu desideratum; fruyt de son constant treball, de sos estalvis y fins de ses privacions; se veyá hostatjat en un

preciós palau de la Ciutat nova; cor qué vols, cor qué desitjas, ¿cotxe?... cotxe, ¿automóvil?... automóvil; ¿treballar?... que treballin els pobres, ¿bona taula?... ¿bons talls?... donchs el coch de don Ignaci era millor que l' d' aquell marquès lleig que deyen l' altre dia que's creu que pervé del negre y que li dona cinch pessetes diaries de salari... El coch de D. Ignaci n' guanyava deu.

Un dia, la casa de D. Ignaci s' ompli de gent; fins el senyor Gobernador y l' Capít general hi havien anat al enterarse de la greuissima malaltia que segons s' escampava del un al altre, patia l' bon senyor... Pero callin, que ara sentirán el que diu el sabí Dr. Crespa, metje de capsalera, que acaba de tenir una consulta ab sis dels millors doctors de la Ciutat... Escoltin donchs ab el tó llastimós ab que s' explica: Senyors (diu a la família reunida en aquella cambra), el malalt pateix d' un gran excés de greix a tot son cos y en especial als muscles y membranes que cubreixen el cor, motiu per el qual aquest no pot funcionar del modo degut y per aquesta causa acaba de sufrir l' atach de parálisis que desgraciadament es probable no serà l' últim; de manera que perilla, per lo tant, molt y molt la vida del ilustre malalt.

—¿Y pot curar, senyor doctor, el meu marit? (interromp la esposa ab els ulls desfets de tan plorar). Si hi há un remey, diguin abont es y per car que sigui, per lluny que's trovi, no ha de faltarli.

—Un sol remey existeix, senyora, li respon el doctor, pera l' seu marit, y es molt senzill, fácil, fins economic: pleguin el cotxe, destassinse del automóvil, perquè l' malalt deu anar sempre a peu; despedeixin al cuiner, y en lloch de guisats francesos, italians y russos, que menjí sopes d' all, bons plats de cols ab arengada y de tant en tant alguna sardineta o algun tallot de bacallà, ànich modo de que fongui l' sis kilos de greix que l' ofegan; ab una paraula, senyora, el seu marit com tots els mortals ha de treballar si vol viure sá, y pera curar els desacerts y l' excessos passats ha de patir una miqueta de gana...

¡Quantes vegades deu pensar D. Ignaci: Qui pogués tornar a ser en Naci!

MUSTAFÀ XIULETS DE FUSTABLANCA.

L'aire corromput

Es l'aire que, després d' haver servit pera respirar a moltes persones, s'ha anat carregant de productes exhalats pels pulmons. Aquestos productes son vapor d' aigua y uns 45 centígrams per litre d' aigua condensada de matèries minerals y orgàniques que, al separarles del aigua per evaporació, prenen forma cristallina. Aquesta substancia ab la humitat es un bon aliment pera l'ls microbis que son causa de malalties y de putrefaccions.

Per això les habitacions hont hi ha hagut gent fan mala olor. El vapor que surt dels pulmons se condensa a les parets y mobles; allà s'hi posen els microbis que produeixen gasos de mal olor.

De dos habitacions farà més mala olor aquella que hagi estat mes escalfada, perquè després al refredarse hi haurà major condensació.

Aduch ventilant les habitacions després de marxar la gent no's treu la mala olor completament, perquè l'humitat s'assecà ab la ventilació, però les matèries sòlides queden sobre les parets ab més o menys humitat, lo suficient pera que hi puguin pasturar els microbis.

No hi ha més remey que una ventilació continuada mentres la gent hi respiren, o bé rentar tota l'habitació ab molta aigua.

Sent els enrajolats la part més freda de les habitacions y hont més se condensen les humitats, y per això lo fregar les rajoles es cosa altament higiènica y que convé ferla sovint.

POLICIA ALIMENTICIA

Una de les atribucions dels Municipis, encare que sempre baix la inspecció del Estat, y un dels debers dels mateixos, a la vegada, es la de vetllar per la salut de sos administrats.

Aquesta obligació es de una importancia capdal, y pera facilitar lo cumpliment de la mateixa posan las disposicions legals al costat de la autoritat municipal las Juntas de Sanitat al objecte de que l' hi servescan de poderós auxili y la assessorin en tot lo referent als serveys de la Higiene.

Molts son los Municipis que baix lo pretext de que no contan ab recursos deixan abandonats aytals serveys, si bé, en honor de la veritat siga dit, bastant s' ha modificat en los últims temps, per lo que al particular se refereix, lo procedir dels Municipis veritablement cuidadosos del bé de sos representats.

Y ja que, per fortuna, debem contar entre aquests a la major part dels Ajuntaments de nostra comarca, nos aném a permetrer cridar l' atenció dels mateixos sobre el problema que podriam intitular policia alimenticia.

Actualment ningú ignora la importancia que te la alimentació sobre la salut, sobre la capacitat pe l' treball y sobre la evolució del individu y de la colectivitat, tant baix lo punt de vista físich com en son aspecte intelectual y moral. Mes se considera generalment aquesta correlació com assumptu propi de cada qual y s' oblidà massa lo carácter social de aquest importantíssim factor sanitari.

Tots coneixem los fatals efectes de la privació alimenticia, empró ab prou feynes se fixa ningú en las conseqüencies latents, continuas e inexorables de las condicions modernes de la alimentació, cada jorn més falsificada, sobre l' pervindre de nostras civilisacions arrastrades a sa perdicó per lo miratge economic y polítich.

Y l' problema existeix: ¿qui n' dubta? Admiran, en veritat, en los moderns temps, los progressos de la Ciencia y de la Industria, fins al extrem de ser causa l' mateixos de la variació constant de nostras costums, de nostras relacions y en una paraula, de nostra manera d' ésser y de viure.

Tots aquests progressos, aplicats al bé social, mereixen un aplaus, mes ¡ay! que, a la vegada que de benèfica forsa, de font de salut, de benestar y de riquesa, poden constituir un torrent devastador y un element de destrucció y de mort.

La Química, la ciencia que més ha adelantat y ha fet sentir sa influencia en tots los ordres de la vida, no pot negar que alguns de sos progressos son fonament d' una campanya destructora, mes mortífera que l' projectils y que las armas, que, tra idora, criminal y ràstera, sorpren y delma a la humanitat.

Nos referim a las falsificacions dels aliments y begudas, que han arribat actualment a tal grau, que en la major part dels cassos ni l' vi que's ven es vi, ni l' sucre es sucre, ni l' pa es pa, ni la llet es altre cosa que una barreja de cervell, de midó, de glucosa y de aigua.

Y aixís passa que un home que estava sá, a lo millor se trova malalt sens sapiguer a que atribuirho y presentant sintoms y fenòmens tant estranys que confonen al metje més expert.

Es més: las observacions, los experiments y demostracions s' han multiplicat tament desde fá alguns anys, que no es possible ja negar son origen alimentici a un sens nombre de indisposicions y malalties atribuidas avans a causas molt diferentas. La salut es lo primer dels benefeics, la més sagrada de las propietats, lo més inviolable dels drets, lo més indiscutible dels interessos.

Y, a pesar d' això, los especuladors de la salut pública no's paran en barras, y s'olsament una exquisita vigilancia per part dels encarregats de vetllar per la major pureza dels aliments pot evitar (y encare, potser no en sentit absolut) los efectos de tant il·legítim comerç que constitueix un perill imminent pera nostra salut, que poden ser, com la experiencia ensenya, llevor de mortíferas epidemias y son considerats com a una de las causas més eficients de la degeneració física de l' humanitat.

Las falsificacions alimenticias existeixen com moneda corrent, venint a constituir veritables delictes de intoxicació; y a pesar d' això, la llei penal que vé a garantir la propietat y la honra y que dedica gran nombre d' articles de son códich pera castigar la agresió material, sols consigna en son article 356 lleugeríssima pena (arrest major en son grau máxim a presó correccional en son grau mínim y multa de 125 a 1.250 pessetes), al enmatzinador de professió que lentament ocasiona milers de victimas.

Mes, los Municipis, convencents de que entre las múltiples atencions que a una bona administració corresponen, se trova en primer lloch la que's refereix a la salut pública del poble, y d' un modo especial, a la qualitat de son aliment, es necessari y més que necessari, indispensable que's preocupin, acullintse a las disposicions legals, de fer analizar las substancias alimenticias destinadas al consum públich, conforme estatua la Real Ordre de 4 de Janer de 1887... 5. Los Gobernadors excitarán lo zel dels Ajuntaments pera que estableixin laboratoris en los quals puguin analitzar tots els articles destinats al consum y comprobar sa bondat y sas adulteracions, cosa fácil en la actualitat, ja que, segons lo reglament del «Cos de Farmacéutichs titulats», forma part de la missió de aquests lo «practicar sobre los alimentos y begudas los ensaigs relacionats ab los interessos de la salut y de la Higiene». Aixís se farà comprendre al industrial y al comerciant que, no sols está exposat a una penalitat ben clarament determinada, sino que en son propi interés está lo vendre en bonas condicions l' objecte de son comerç, aixís com que l' Poder públich, vetllant per la salut dels ciutadans, no permetin s' alteri la qualitat dels aliments y que vigilin dit ram de la Higiene ab la mateixa efectivitat ab que portan a terme sa tributació.

Y l'ls propis Municipis han de tenir present que millorant la salut pública per efecte de ésser bona la alimentació poden destinar las cantitats que deurien emplear en sosteniments de malalts en l' hospital, a altres atencions de major importancia pera l' benestar del poble, com son la instrucció y lo embelliment y augment de comoditats que a sos habitants ofereixi la població respectiva.

La senzilla consideració de lo que's ha lograt en altres països respecte a aquest particular per medi de ben organitzats cossos de Inspectors sanitaris, deu encoratjarnos per lo camí del millorament de nostre higiene alimenticia y fernes adquirir la ferma convicció de que res adelantarem al deplorar, tots los dias, la excessiva mortalitat que sufrim, si no estudiem sas causas y l' modo de combatrerlas.

No s' olvidi: los pobles adelantats del mon aumentan sas conquestas y multipliquen sos invents, perquè son vigorosos, perquè practican los preceptes higiènics, y una bona higiene cria inteligencies y fa homes útils a la societat, puig es axiomatic que mens sana in corpore sano.

JOSEPH O. MONTSERRAT.

Nocturna

El carré es tot desert. La claror blanca de la lluna en son ple, cau en la vila y llumena palaus y cases velles.

El carré es tot desert... Y l's palaus gòtics dels ríchs que ja reposen el mitj tanquen; els arbres el confonen; la llum groga dels fanals el rabeja de penombres.

Les notes apagades d' un piano sorollen feblement boy confonentse ab el raig blanc que's filtra en les persianes y que's estén d' aquell carré n' la ratlla y que's pert llà d' enllà.

De sobte, seques com si anessin a rompre, les grans rodes d' un carro vell se topen ab les pedres...

¡Pobre cavall! Tament sembla un espectre qu' avansa lentament al clar de lluna... ¡Pobre cavall!... Es condemnat a dur la càrrega feixuga de inmundícies, y a vetllar dolorós en les tranquiles hores de l' alta nit...

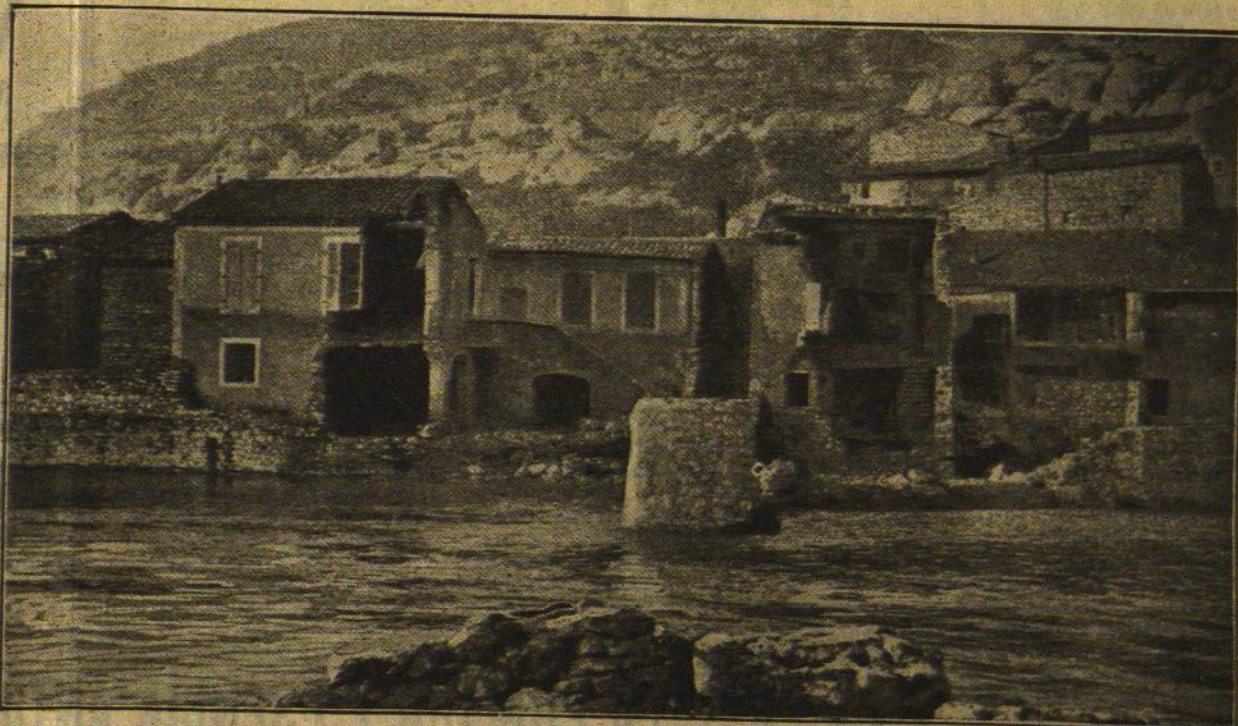
¡Avansa, victimal! ¿No sents el cant febrós del rich piano? es el cant de ta marxa... Avansa, avansa, fent sentir de les rodes el sinistre traquetejar!...

Y avall, avall per sempre s' endinza l' animal ab la gran càrrega, y's pert al lluny el dur soroll de rodes.

Y's torna a quedar sol el carré amplíssim, y les darreres notes del piano en la buydor del clar de lluna's perden...

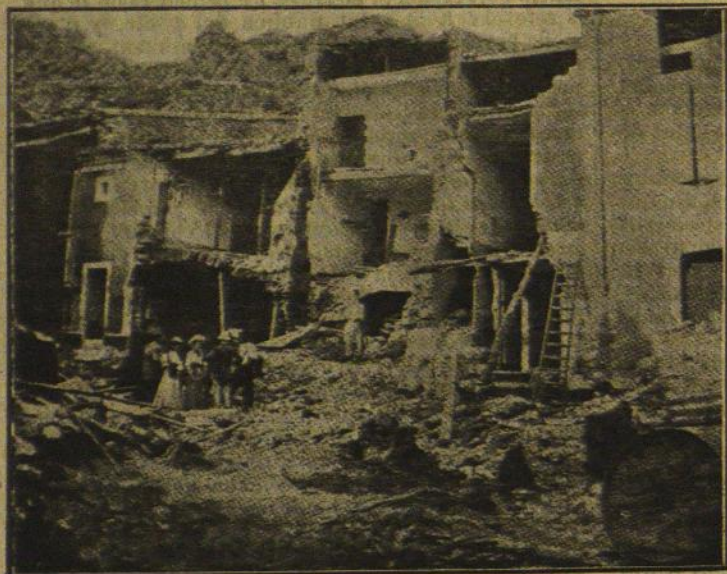
XAVIER VIURA.

LES INONDACIONS A FRANSA

Ruïnes del pont y escoles de Ponziu

LES INONDACIONES A FRANSA

Ruïnes de les cases de Saint-Guilhem-le-Dessert
Afectades del desbordament del Verdín

Actualitat

(DE TOT ARREU)

Espanya

Málaga, 21.—Nova inundació.
Lleida, 22.—S' inonda la ciutat.
Sevilla, 23.—Sessió de clausura de l'Assamblea de Diputacions provincials.

Itàlia

Sicília i Calàbria, 23.—Terratremols, ab moltes víctimes.

Bulgària

Sofia, 21.—Dues companyies turques ataquen el cos de guàrdia, pro hi acudeixen reforços que 'ls fan recular.

C.

CRÓNICA SOCIAL

Actes meritoris

El conegut industrial D. G. Klein ha iniciat una subscripció entre 'ls dependents i treballadors de la seva fàbrica a benefici dels obrers que han quedat sense treball a causa de les inundacions d'aquests dies.

Al efecte ha fet entrega al Governador civil de la província senyor Ossorio Gallardo de la quantitat de 587'70 pessetes a que ha ascendit aquella subscripció.

La Societat «Aliansa de Camarers La Unió» ha organitzat una funció teatral en el teatre Apolo, quins artistes han cedit a favor dels damnificats l'import del sou que haurien de cobrar el dia de aquella representació.

Han obert una subscripció per 'l mateix objecte el Foment del Treball Nacional i Cambra Oficial del Comerç, Indústria i Navegació y altres entitats econòmiques i socials.

A favor del obrer

La Cambra Oficial de Comerç, Indústria i Navegació de aquesta ciutat ha enviat al Ministre de Foment el telegrama que segueix:

«Las últimas inundaciones que desgraciadamente continúan, han agravado de modo alarmante la situación de la clase obrera en extensas comarcas de Cataluña. Al mismo tiempo hácese imposible el tránsito en numerosas carreteras a causa de deterioros y desprendimientos, contribuyendo extraordinariamente a la paralización del tráfico y del trabajo. Vistas estas circunstancias, en nombre de la Corpora-

ción que presido, llámole la atención sobre la conveniencia de arbitrar rápidamente medios para que pueda hacerse el arreglo de las carreteras empleando el mayor número de obreros posible.—José Monegal y Nogués.»

Inundacions

Les darreres notícies de les desgràcies causades per la inundació del Ebre en la ciutat i horta de Tortosa son verament esgarrioses. S' ha publicat una allocució demanant socor, el qual convé estendre ab urgència a totes les comarques inundades.

La Reforma

La Comissió municipal de Reforma y Obres extraordinàries, en la reunió últimament celebrada, acordà iniciar el comensament de la Gran Via A.

Estadística

Hem rebut la següent nota oficial de serveys prestats en les dependències del Ajuntament: «De las substancias analizadas en el Laboratorio municipal durante Septiembre resulta que las declaradas buenas fueron 180; las sofisticadas no nocivas 15 y las nocivas 3. Las cifras demuestran la poca costumbre que hay de acudir al Laboratorio municipal, que por cierto no han de fomentar los sofisticadores.

Los litros de leche suministrados a los niños por la Casa de Lactancia fueron durante Septiembre 10.640, y los niños asistidos durante el mismo periodo, 386.

Durante lo que llevamos del presente año, Barcelona se ha comido 586.409 reses, habiendo sido decomisados, por nocivos a la salud pública, 18.930 kilos de carne y 8.343 de pescado. Durante Septiembre entraron aproximadamente en Barcelona 397.250 kilos de pescado.

En los albergues nocturnos las estancias fueron en Agosto 3.923 y en Septiembre 3.927.»

Avís

En el Círcol Barcelonés de Obrers (Governador, 9), segueix oberta la matrícula pera les dones de dibuix lineal, figura y adornu, música, aritmètica, geometria, que alternaran ab altres classes de física y mecànica a càrrech de distingits professors.

La «Agrupació Artística» ha instalat una exposició íntima de dibuixos en son estatge; la qual es interessant: s' hi veuen importants estudis entre 'ls que recordem els firmats per Ainaud, Sardà, etz. Hi predomina la nota realista, una mica depriment.

Notes soltes

Durant la darrera setmana la Caixa de Pensions pera la Vellesa y Estalvis ha rebut per imposicions 23.543 pts. y ha pagat pera reintegros d' estalvis y plassos mensuals de pensió 10.347 pts.

Segons ha dit en el Congrés el director de Obres públiques Sr. Andrade, en la conca del Llobregat de 35 fàbriques sols ne treuallan actualment 3.

S' ha publicat «L' obra del Dr. Robert», Conferència donada el dia 19 de Maig de 1907, en la Sala d' Actes de la Lliga Regionalista, de Sabadell. Son autor, en Manel Folch y Torres; conferència bellament escrita y desenvolupada.

S' ha publicat, editada per Gustau Gili, «Geometria Objetiva», de D. Estrany L., metje electricista, President de l' Institut Obrer Català; obra escrita per un autor que no solament domina la materia sinó que coneix teòrica y pràcticament els mètodes pedagògics.

Imp, carrer Nou de St. Francesch, 17

SECCIÓ D'ANUNCIS

CLÍNICA MANAUT

CASA DE CURACIÓ
CURACIÓ de les enfermetats de la matritz, dels ovaris,
de la vagina y de totes les que son propies de la dona.
Consulta de 11 a 1.

CURACIÓ de les enfermetats de les vies urinaries,
(rinyons, veixiga, próstata y uretra)
y de totes les que son propies de l' home.
Consulta de 6 a 8.—Gratis

HABITACIONS PERA MALALTS

Ningú deu operar-se sens visitar avans aquesta CASA DE CURACIÓ
Operacions a preus econòmics. * Compte del Asalt, 34, Barcelona
Visita particular: DR. MANAUT: Rambla de Catalunya, 61, 1.º, de 3 a 5

HISTORIA GENERAL DE ESPAÑA

FOR

RAMÓN B. GIRÓN
TREINTA TOMOS A UNA PESETA EL TOMO
De venta en las librerías, kioscos y en la Administración:
Diputación, 286, Barcelona.

RENOMBRADOS

COSTANZI

RECLAMO HUMANITARIO

Los sin rivales CONFITES Roob é Inyección

COSTANZI

Preparados por GRAU YGLADA conocidos en toda Europa y América para la curación de las Estreñeces, Uretritis, Prostatitis, Cistitis, Catarros de la vejiga, consiguen cada día el más creciente éxito, por las rápidas y eficaces curas obtenidas con los mismos. Innumerables cartas de enfermos curados con los mismos que lo atestiguan, están a disposición del público, siendo esto la mayor garantía.

Depósito General: Rambla del Centro, 30.—Farmacia

DETALLE: Principales farmacias y Centros de Especialidades

Consultorio médico todos los días de 11 a 12 y de 6 a 7

Rbla. del Centro, 30 bajos.—BARCELONA

SEDLITZ GRANULADO DEL DR. FERRER

DIABETICS ELIXIR del Dr. Sastre y Marqués

Es el de result.ta mas segura para curar tan terrible malitia, mirvante mpre la seva intensitat, purificanla sanch, tonificant el sistema nervios y fent rebaxar tan l'albuninuria, com la glucosuria en les diabetes insipidas. La curació se logra molt depressa
Casa especial pera xarops medicinals dissolificats
FARMACIA: HOSPITAL, 109 Y CADENA, 2.—BARCELONA

Grandes Almacenes de Ferreteria QUINCALLA Y MAQUINARIA

Fundiciones de hierro y bronce, talleres de maquinaria
FUMISTERIA

Hijo de Ignacio Damians

Talleres: URUGUAY, PROVENZA, BORRELL
Despacho: Escudillers, N.º 24, 26 y 28
y Obradors, N.º 2, 4, 6 y 8.
Teléfonos: Despacho, n.º 101
Talleres, n.º 3630 = Apartado de Correos n.º 41.

BARCELONA

Manel Ballestrí

BARRETS y GORRAS

A BON PREU

41-CARRER AMPLE-41

al tombar el Regomir.—BARCELONA

Curació infalible de les trencadures mitjansent el
Braguer Medical Vives

Es aquest perfeccionat aparell l' última paraula de la ciencia pera l' alivi absolut y curació radical de les trencadures, per antigues que siguin, essent ab preferència aconsel at a tots els trencats per les eminencies mèdiques mes notables.
Demanis follet explicatiu que s' regala y envia gratis a totes parts.

Hores de 9 a 12 y de 3 a 7.—RAMBLA DEL CENTRE, NÚM. 12, PRAL.

PELUQUERIA

A. SARRÀ

RAMBLA DEL CENTRO, 1, ENTR.º

Frente al Teatro del Liceo

COLOCACIONES.—Se necesitan:

Aprenent sastre.
Mitj oficial y aprenents sabaters.
Oficials sastresas.
Meritori.
Oficial sastre.
Lampistas.
Aprenent pera tenda de pinturas
Oficials pera la confecció de roba blanca.
Aprenents montadors.

Aprenent confiter.
Aprenents guanyant.
Oficials pera la confecció de banyals.
Modistas.
Planxadoras.
Minervista aprenent.
Sombrereras.
Noys pera recados.
Oficials gorristas.
Aprenent generos de punt.

Aprenents fàbrica d' articles de metall.
Aprenents tenda de mobles.
Barbers.
Noys aprenents pera enseñar una industria nova y adequada al seu estat.
Aprenents de 14 anys pera una botiga y fàbrica de ceràmica.
Festoneras.
Aprenents pera tenda de robes.

NOTA.—Al objecte de no dificultar el funcionament de nostra oficina se fa avinent que aquesta unicament s' extendrà els seus serveys a las colocacions consignadas en el adjunt anunci lo que fem present a las personas que falties de treball acudeixen a nostre domicili social al objecte de evitalshi la perdua de temps y las molestias inherents a una negativa involuntaria per part nostra.—Las cartas se dirigen a la oficina de colocaciones.
Hores de despaig a la redacció: De 12 a 1 del mitidía.

NOTA.—Nostre servey pel caràcter aventural de la majoria de colocacions no podem extendrels a las personas de fora de Barcelona y en el cas de que alguna especialitat vingui a crear una excepció a n'aquella regla se ns deuran fer las peticions personalment.

BOLSA DEL TRABAJO.—Instalada en el Fomento del Trabajo Nacional.—Plaza de Santa Ana, 4.—OFERTAS:

200 trabajadores para trabajos de desfondes.
Aprendices lampistas.
id. merceria.

Agente de seguros.
Aprendices drogueros.
Cerrajero de obras.
Dependiente droguero.

Ayudante contramaestre.
Aprendices industrias nuevas.
Oficial carpintero.
Viajantes para Corte Patronos.

(En la secretaría de la institución hay nuevas listas)

El mejor y más agradable PURGANTE laxante, refrescante, diurético y depurativo.—TISANA DEL LABRADOR. En farmacias.—D.º Anst, Vertrallans, 5.—Barcelona

HERPES

LA POMADA Y ESENCIA ANTIHERPETICAS DE BOTTA

las virtudes de esos remedios, que se han curado con ellos personas que tenían muy arraigados los herpes y que cada verano tenían que tomar baños y aguas sulfurosas sin lograr su curación. UNICO DEPOSITO: Botica de Borrell, calle del Conde del Asalto, núm. 52, esquina a la de San Ramón.

WERTHEIM

MÁQUINES PERA COSIR Y BRODAR

ESPECIALITAT: Máquina rotativa RÁPIDA, la mejor del món.

Máquinas pera totes les industries.

Máquinas rectilíneas SEYFERT pera mitjas.

AL COMPTAT Y A PLASSOS

AVINYÓ, 9.—BARCELONA

CALLICIDA PIZÁ

Extirpa rápidamente, sin dolor ni molestia, los callos y durezas.
Es curioso: no motiva los inconvenientes de otros emplastos y de los líquidos en general. Es económico, una peseta en todas las farmacias, droguerías y zapaterías.

Depósito general: Farmacia del autor, Plaza del Pino, 6. BARCELONA

Por 1'30 ptas. se remite por correo certificado.